

ANNE- BABA TUTUMLARI

ÖZEL İSMAİL KAYMAK İLKOKULU
REHBERLİK SERVİSİ

Anne- Baba Tutumları ve Çocuk

Anne-baba-çocuk ilişkisi, temelde anne ve babanın tutumlarına bağlıdır. Anne babaların deneyimleri, davranışları ve tutumları, çocuğun ilerideki yaşamında davranışları yansıtır.

Yapılan araştırmalara göre, ailedeki disiplin anlayışı ve anne baba tutumları çocukların toplumsal, ruhsal ve duygusal gelişmelerinde önemli bir rol oynamaktadır.

- 1.İlgisiz Aile
- 2.Tutarsız Aile
- 3.Mükemmeliyetçi Aile
- 4.Demokratik Aile
- 5.Aşırı Otoriter Aile
- 6.Aşırı Hoşgörülü Aile
- 7.Aşırı Koruyucu Aile

1. İLGİSİZ AİLE TUTUMU

- Çocukların ruhsal durumuyla, okul başarısıyla ilgilenmez, önemsemezler.
- Çocuklarına karşı duyarsızdırlar.
- Çocuklarına yeteri kadar zaman ayırmazlar.
- İstenmeyen bir çocuğun dünyaya gelmesinde de bu tutum ortaya çıkabilir.
- Genellikle çok çocuklu, kalabalık, eğitim seviyesi düşük, anne-baba olmayı tam anlamıyla benimsemeyen, çocuğuna ve ev yaşamına ilgi duymayan ailelerde bu tutum görülür.

İlgisiz Aile Tutumunun Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkileri

- Okula ilgisizdir.
- Zamanı iyi değerlendiremez.
- Yanlış arkadaşlıklar kurar.
- Gelecek yaşantısında içki, sigara gibi zararlı alışkanlıklara başlama eğilimi gösterir.
- Kural tanımaz, içinden geldiği gibi davranır.
- Suç işlemeye eğilimlidir.

2- TUTARSIZ AİLE TUTUMU

- Genellikle genç ebeveynlerde ve ilk çocuğun yetiştirilmesinde görülür.
- Eşlerin çocuk yetiştirmeye farklı bakmaları ve bunu çocuğa yansıtmaları temel sebeptir.
- Çocuğun yaptığı bir davranış bazen çok sert bir tepki alabilirken, bazen de çok olumlu karşılanabilmektedir.

Tutarsız Aile Tutumunun Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkileri

- Bir davranışın kimi zaman ödüllendirilmesi kimi zaman da cezalandırılması çocuğun ne zaman, nerede, ne yapacağını bilememesine yol açar.
- Çocuk hangi davranışın nerde ve ne zaman yapılmayacağını kestiremez. Ayrıca yaptığı davranışın doğru olup olmamasından daha çok "Ne zaman yaparsam cezadan kurtulabilirim " düşüncesiyle ilgilenir.

3. MÜKEMMELİYETÇİ AİLE TUTUMU

- Bu tutumu benimseyen anne babalar çocuklarını akademik, sosyal, sanatsal, sportif her alanda kusursuz olmasını beklerler.
- Çocuktan beklentiler yaşının ve kapasitesinin üzerindedir.
- Çocuktan aşırı titizlik ve temizlik beklenir.
- Çocuğa bütün çocukça davranışlar yasaklanır.
- Arkadaş seçimi de aileye aittir.

Mükemmeliyetçi Aile Tutumunun Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkileri

- Aşırı titiz yada tam tersi dağınık çocuklardır.
- Kendilerine güvenleri yok denilecek kadar azdır.
- Başarısızlığa uğradıklarında kolayca hayal kırıklığı yaşarlar.
- Yanlış yapmaktan korkarlar.
- Okuldaki sıraları hep derli toplu, ders aralarında ödev yapan, grup çalışması yapmak gerektiğinde şikayet eden, bir işi tam yapmak için günler öncesinden çalışmaya başlayan çocuklardır.

4. DEMOKRATİK AİLE TUTUMU

- Çocuk tüm yönleriyle kabul edilir.
- Aile, çocuğa yol gösterir ama alacağı kararlar konusunda serbest bırakır.
- Çocuk sınırlar içerisinde özgürdür.
- Neyi, ne zaman ve ne şekilde yapacağını çok iyi bilir.
- Aileyi ilgilendiren kararlar birlikte alınır.
- Anne-baba birbirlerine ve çocuklarına karşı duygularında net ve açıktır.

Demokratik Aile Tutumunun Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkileri

- Sosyalleşmiş, işbirliğine yatkın çocuklardır.
- Arkadaş canlısı ve duygusaldırlar.
- Sosyal açıdan dengeli ve mutlu bireylerdir.
- Özgüvenleri yüksektir, sorumluluk sahibidirler.
- Kendine ve başkalarına güvenir.
- Yaratıcı ve bağımsızdır.
- Kurallara ve otoriteye saygı duyar.

5. AŞIRI OTORİTER AİLE TUTUMU

- Kararları büyükler verir.
- Çocuk bu karar ve kurallara uymak zorundadır.
- Bu yüzden çocuğun karar alma becerisi gelişemez.
- Çocuk hangi davranışı yaptığında ceza göreceğini bilemez.
- Yanlış yapma korkusu yüzünden sürekli tedirgin ve kaygılıdır.

Aşırı Otoriter Aile Tutumunun Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkileri

- Saldırgan ve uyumsuz davranışlar görülür.
- Arkadaşlarına evde karşılaştığı olumsuz davranışları sergiler.
- Sürekli eleştirildiği için benlik saygısı geliştiremedikleri görülür.
- Arkadaş gruplarında lider olamazlar ve olmak da istemezler. Aksine bir liderin denetiminde daha mutlu olurlar.
- Karar verme becerileri gelişmediği için kriz durumlarıyla mücadelede yetersizdirler.
- Başkalarının aldığı kararları uygulamayı tercih ederler.

6. AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ AİLE TUTUMU

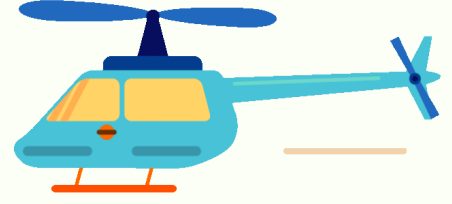
- Bu tutumu gösteren ailelerde çocuğa aşırı düşkünlük ve hoşgörü vardır.
- Aile çocuk ilişkisinde sınırlar ve kurallar belli değildir.
- Çocuk evde patronudur ve her istediği, istediği anda yapılır.
- Çocuğun aşırı hareket ve davranış serbestliği vardır.
- Kurallar yok denecek kadar azdır.
- Aile 'yaşayarak öğrensin' mantığını sürdürerek müdahalede bulunmaz.
- Çocuğa tanınan haklar sayısız, görev ve beklentisi en az düzeydedir.

Aşırı Hoşgörülü Aile Tutumunun Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkileri

- Anne-babasına hükmeder ve onlara çok az saygı gösterir.
- Bencil davranışlara sahip olur.
- Eleştiriye açık değildir.
- Başkaldırıcı olur ve toplum dışı davranışlar sergiler.
- Kuralsızdırlar ve doyumsuz davranışlar sergilerler.

7. AŞIRI KORUYUCU AİLE TUTUMU

- Bu ailelerde anne-babalar çocuğa gereğinden fazla özen gösterip onu denetim altında tutarlar.
- Çocuğun başına kötü şeyler gelir diye kendi başına bir şeyler yapmasına izin vermezler.
- Çocuğun tüm ihtiyaçları büyükleri tarafından karşılanmaya çalışılır.

Aşırı Koruyucu Aile Tutumunun Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkileri

- Çocuğun aşırı bağımlı, ürkek, çekingen ve güvensiz bir kişilik geliştirmesine neden olur.
- Çocuğun hatalarının sonucunu yaşayarak öğrenmesine izin verilmez, sorumluluk duygusunun gelişmesi engellenir.
- Çocuğun kişiliği gelişmez. İnatçı, istediğini tutturan, mantıksız kavgalar çıkaran, çabuk mutsuz olan bir çocuk ve ileride benzer niteliklere sahip bir yetişkin olur.
- Karşılaştığı sorunlarla başa çıkamayacağına inanır ve sürekli hata yapma eğilimi içindedir.

Ebeveynlere Tavsiyeler

1. **Ondan yapamayacağı şeyler istemeyin,**
2. **Yaşına uygun yapabileceği görevler verin,**
3. **Başarılı olmuş kişileri ona sevdiren ve örnek gösterin,**
4. **Kendine güvenmesini sağlayın,**
5. **Okul arkadaşları ile iyi ilişkiler kurmasını sağlayın,**
6. **Gelişimine uygun görevler vererek sorumluluk duygusunu geliştirmeye çalışın.**
7. **Onunla birlikte vakit geçirin, kendini ifade etmesini sağlayın,**
8. **Onun okul başarılarını uygun bir şekilde ödüllendirin,**
9. **Ona her zaman cesaret verin ve konuşun,**
10. **Huzurlu ve sevgi dolu bir aile ortamı hazırlayın.**
11. **Yaşlıları ve başkaları ile onu kıyaslamayın,**
12. **Çocuğunuz ile çok zaman geçirmeye değil; nitelikli zaman geçirmeye önem verin.**

Özel İsmail Kaymak İlkokulu
Rehberlik Servisi

Adres: Barbaros Mahallesi, Billur Sokak No:6
17020 Merkez/Çanakkale
Telefon: (0286) 218 07 73